

Smotra Dalmatinska

La Rassegna Dalmata

DODATAK
Objavitelju Dalmatinskomu

SUPPLEMENTO
all' Avvisatore Dalmato

Cijena je na gornju Objav telju Dalmatinskomu i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku kr. '0, samom Objav telju Dalmatinskomu kr. 6, samoj Smotri Dalmatinskoj kr. 6. Na polugodist i na rim seca tlača se uaz je no jednini bjevi Ob avitelja Dal matinskoj staje 10 para a p jedni brojevi „Smotre Dalmatinske“ isto 10 para. Zas arni brojevi aru 20.

Prijava z predbrojima uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pit nja za uvrstite uz koji nem prilične pre late, biti će ovracen. — Prt late se salju poštansim na utisno. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se i ma ne primaju.

Pisma i novice trba šilji u Urednu Dalmatinskog Objavitelja u Drnišu.

Za uvrstbu Oglasa u zadnjem stranicu valja se obrati titi istom Urednu.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

OFENZIVA U PROLJEĆU.

Kao pred godinu dana, tako i ove godine popijeva se u neprijateljskim taborima staru pjesmu, punu rade i obećanja, o skorom pre maljeću, kada će ententinim vlastima silne vojske po svuda niknuti, kao lišće u gori i djetelina po livadi; hrabre vojske, koje bi nas imale u prah satrti. Naši se dušmani zanose u prorokovanju čudesa što će ih učiniti nova engleska vojska, i sve snijevaju o velikoj ofenzivi na zapadu i još većoj ruskoj ofenzivi na istoku. Isto to, samo malo drukčije pjevali su oni i lanske godine, isto su sve tako snjevali i prorokovali o proljeću 1915. I danas slušamo njihovu lansku lakrdiju, ma koliko ih je mogla nešto naučiti prošla godina ratovanja, koja je s temelja izmjenila prilike na raznim bojištima.

Pred godinu dana Francuska je još raspolažala bogatim pričuvama, Rusi su stajali u srcu Galicije i prijetili svaki čas da će sa milijunima vojske provaliti preko Karpat u Ugarsku i poplaviti cijelu našu monarhiju. Za Srbe je vojna bila prilično sretno, i ako s golemom štetom u ljudima, Italija bijaše doista još neutrala; ali malo je tko u nju vjerovao, i već se predviđalo da će je Ententa uvaliti u rat s nama. Ni politički odnosi na Balkanu nijesu još bili jasni ni odregeni, a naši su se neprijatelji nadali, da će stvari okrenuti njima u prilog, i da će balkanski savez svom snagom udariti na centralne vlasti. Prilike na Dardanelima nijesu bile baš posve povoljne Englezima ni Francuzima; ali se oni ipak tvrdo nadahu, da će nadvladati Turke, računajući da će ovi brzo ostati bez muničije.

Pred godinu dana mogla je dakle pjesma o skorom proljeću pobuditi u ententinim zemljama neko oduševljenje, i pitati naše neprijatelje lijepom nadom. Ali danas! Na čemu sada temeli ta stara pjesma svoje uvjerenje o proljetnim pobedama? Dok su se na zapadu svi engleski i francuski napori, uz preteške gubitke, izjavili, uspjelo je centralnim vlastima, da genialno zasnovanom i u velikom stilu provedenom ofenzivom unište ruske čete i prisile ih na dug nerad. Dok smo se mi tim njihovim neradom okoristili i vrijeme upotrijebili, da zajedno s našim bugarskim saveznikom, potpuno satremo Srbiju, da zatjeramo s bojišta francusko-englesku pomoćnu ekspediciju, i da time prokrčimo sebi put u Carigrad, dotle su se i premoći talijanski napadi jalovili i razbijali o hrabro i zorno opiranje naše jugozapadne fronte. Bitne posljedice ovih sjajnih uspjeha bile

su oslobođenje Dardanelu od neprijatelja i potpuno pokoravanje Crne Gore. Uzaludni su također bili i svi pokusi ruske vlade o novoj godini, da napadima u istočnoj G liciji, uz teške žrtve, pomognu svojim balkanskim pašalucima. Dok su centralne vlasti redom slavile pobedu za pobjedom na svima bojištima, ententu bi zadesili samo neuspjesi.

Na Balkanu ententine se čete nalaze još samo u blizini Soluna i Valone, Francuzi su iscrpli svoje pričave, Englezzi moraju uvesti vojničku dužnost, a Talijani se muče, ne bi li se kakogod izvukli iz klanca u kojih ih je uvalila arbanaska pustolovina. Vladini krugovi u Rimu dobro znaju što i kako talijanski narod misli o ovome, za njih kobnom ratu, oni znaju, koje bi teške posljedice za njih imao naš i najmanji udarac na Mletke. Već su ih naša dva zadnja mala zagona kod Gorice tako uplašila, da su odmah opozvali produženje odsutva njihovoj momčadi, a pričuvne čete, koje su stajale u zaledju spremajući se za „veliku proljetnu ofenzivu“ moradoše odmah poletjeti na granicu i priteći u pomoc glavnoj vojski.

Doista će se u proljeću zbiti veliki i zamašiti događaji; a o njihovu izlasku ne može da bude sumnje. Francuzi se kroz ovo vrijeme nijesu mogli ojačati više nego što su bili pri posljednjim neuspjelim napadima. Rusi su u bitki o novoj godini izgubili veći dio onih četa, koje su bili pripremili za ovo proljeće. Talijani će na Soči biti iste sreće kao i dosada, ma koliko povećali artillerijsku djelatnost. Jedino povećanje vojske s kojim može da računa četvorni sporazum može biti ono u Engleskoj. Ali njima na ustanak spravaće da jači i dečki ravnaju,

bugarske i turske čete. Zima je tek na izmaku, a još se ne može znati, koja se iznenajenja spremaju u proljeću četvornom sporazumu; ali tvrdo smo uvjereni, da će pod težinom novih udaraca još i bolje upoznati sudbinu koja ga čeka.

R A T.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stanja.

Rat s Rusijom i s Italijom.

BEČ, 24. Javljuju iz stana ratne Stampe:

„24. februara 1916.

Rusko i Talijansko bojište.

Nema osobitih događaja.

kojim su se služili i vršili njegovi pregi i on sam bez ikakve pritombe. Obećaje, da čini rečenu darovitnu i ustup svecanim načinom, te svaka i pojedinica da će čvrsto držati i oplsuljavati. Obećaje da se neće protiviti niti iznasiati proti tomu stogd bi po pravu ili iz običaja pod kaznom sto dukata zlata i gubitka svega imanja sadaneg i budućeg na korist rečene brance, svaki put, kad bi se protivio u gori rečenim.“

Na temelju te darovitne Ostoje Michaević braća Dudan Vicenco i Frane svojatali su isto pravo jas patronata za sebe jednakako kao i Cambiji, jer da je Jerolim Cambij, komu je tu darovitnu učinio Ostoja imao sina Battistu i kćer Margaretu, po Battistu potječe Cambij, a po Margareti Dudani. Nakon višegodišnjeg pravdanja pred sudom crkvenim i graganskim Sebastjan Vendramin Proveditor općenitii 17/IX. 1730. dade presudu da Cambij imaju jedan glas za, izbor župnika, drugi Dudan, a treći seljani, te većinom od tri glasa da se izbire. (Knjiga: Processo per la Cura di C. Cambio.)

Mandato nostro a Parroco per notificationem 1630. 8. maggio.

Tenor Praecepti

Mandato Illustr ac Rev. DD. Sforziae Panzonii Archiepiscopi Spalatensis que tenore praesentium per quem conque Praesbyterum, Clericum seu Gubernatorem, Nuntium intimandoque.

Ad instantiam D. Co : Nicolai Cambij proceipitur mandatuique tibi Praesbitero Joanni Pavlović Curato Castri Cambiorum; quod cum Festis diebus missam celebrare volueris debeas prius notificare supradicti D. Co : Nikolo seu Dom. eus. Fratribus veleus D. Matri, easque pro dicta missa audienda justa morem et consuetudinem haec tenus observatam expectarem. Et hoc sub poena librorum viginti quinque parvorum pro qualibet vice piis Locis arbitrio nostro applicandorum et alius arbitrarisque in casu contrafactionis et inobedientiae aliter etc. verum etc. in quorum etc.

Datum Spalati in Archiepiscopali Palatio die 8 Maii 1630.

splitski bilježnik god. 1685, koji svjedoči:

Prezzo d'associazione per un anno: per l'Avvisatore Dalmato e la „Rassegna Dalmata“ per la Monarchia A-U cor. 10, per l'Avvisatore Dalmato soltanto cor. 6, per la „Rassegna Dalmata“ soltanto cor. 6, emos re e i mestre in propriez. Un simolo numero dell'Avvisatore Dalmato costa cent. '0, un singolo numero della „Rassegna Dalmata“ cent. 10. Numeri trecenti cent. 20.

Domande d'abbonamento senza il relativo impo non vengono prese in considerazione; domande per inserzioni non accompagnate da un anticipo corrispondente vengono re tititate. — Abbonamenti ed anticazioni si spediscono mediante assegno postale. — Mansueti non si restituono. — Le lettere non affamate si respingono.

Corrispondenze e denari sono da indirizzi all'Ufficio dell'Avviso ore Dal ato in Drniš.

Per l'iservizio degli Avvisi nell'ultima pagina rivolger i allo stesso ufficio.

SI PUBBLICA AL MERCOLEDI ED AL SABATO

Jugo-istočno bojište.

Naše čete u Arbaniji potukle su jučer kod Drača Talijance i njihovog saveznika Esada. Prije podne zaposjeli su naši bataljoni, dok su manja odjeljenja prelaziši donju Arsen, zadnje neprijateljske prednje pozicije istočno od Bazar-Sjaka. Na podne izbačena je talijanska brigada Savona iz čvrsto izgrajene glavne pozicije istočno od pomenuog mjesto. U isto vrijeme druga kolona osvojila je na jurišu sančeve kod Sasso Bianco, podignute 10 km jugoistočno od Drača. Neprijatelj ostavio je svoje opkope, djelilice bijegom, umaknuv za obranbeni pojaz. Mi ga gonimo.

Zamjenik poglavice generalog štaba v. Höfer podmaršal.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stanja.

BERLIN, 24. Wolff Bureau javlja: Veliki glavni stan, 24. februara.

Zapadno bojište.

Uspjeh postignut istočno od Moze dalje se razvija. Mješta Brabant, Haumont i Samognex zauzeta su; cijeli šumski kraj sjevero-zapadno, sjeverno i sjevero-istočno od Beaumonta, te Herbe-bois u našim su rukama. Inače ništa novo.

Vrhovna uprava vojske.

Izvještaj turskog glavnog stanja.

CARIGRAD, 25. Glavni stan javlja:

Fronta na Iraku.

Neprijateljski odjeljak, koji je nastojao da se prima našim pozicijama kod Felahie, prisiljen je da se povuče, ostaviv mnogo mrtvih.

Na fronti Kavkaza.

Bojevi koji traju bez prekida nijesu još dovršeni.

U Dumi.

Izjava ministra izvanjskih posala Sazonova.

PETROGRAD, 23. U Dumi prikazao je ministar izvanjskih posala skupnu sliku političkoga položaja. Istaknuo je nepokolebitu odluku vlade da se proslijedi rat do pobjede nad neprijateljem. Sazonov je odbio tvrdnju da saveznici hoće potpuno uništenjem njemačkoga naroda, te je označuje besmislenom. Saveznici traže za sebe samo pravo, da se u svojoj zemlji u slobodi mogu razvijati, a ne diraju u zakonita prava drugih naroda. Oni samo hoće da jednom za uvjek onemoguće neuromljivi egoizam, požudni appetit Prusizma. Ministar se iskreno divi Francuzima. Prva nesporazumi, koji su dugo vremena lebdili nad odnosima sa Engleskom, napokon su ostranjeni. Talijanske čete, koje imaju da prebjeguju poteskoće brdske rata, potiskuju neprijatelja korak po korak iz onog kraja, pučanstvo kojega od duga vremena sanja o povratku talijanskog domovina. Priklučenje Italije i Japana londonskom ugovoru jednom za uvjek pobjeda.

Polag ugovora učinjena u Mlecima 9 svibnja 1774 obitelj Cambij odrekla se na korist općine rečenog jas patronata u izboru župnika. To pravo ima se dano danas i vrši ga jednako kako i u Gomilici. Pridržali su sebi samo pravo, da remeta ili podvornik župsko crkve ima dužnost pitati ma bilo od koga od obitelji, koji bi se u mjestu nalazio, dopust da zvoni drugi za misu u svećane dane. O ovom jas patronatu veli se u „Radu Jugoslavenske Akademije“ knjiga XXVI. Zagreb 1874 str. 176: „Prije nego se rastavim sa Splitom i Trogrom, valja mi navesti jedan „curiosum“, koji doznadovali u prvom i koji mi bi potvrgnjen drugom gradu. Gostoljubni knez Kambelević pokaza mi u svojoj kući u Splitu hrtije svoje obitelji, a od ostalih tiskanu parnicu, u kojoj se navodi listina, koje početak glasi ovako:

„Uskrstovo ime Amen. Godiste upućenja njezina 1104. tisuću sto i četiri, u pokazanju petom, a dan petnaest mjeseca augusta u vreme Prisvitlog i Primogućeg G. na našega G. na Mladina slavnoga kralja Harvaltske i Dalmacije i Verislava kneza Kliskoga i još po zapovidi istog G. na kralja vladoca svega vladanja Kliskoga. Činjeni u Zagragin zgora rečenoga grada; zdola imenovani da vodici i pribivaci selu Seljšću u Primorju vladanje Kliskoga skupa i ujedno skupljati buduci zajedno rad spasenja duž njihovih i posljudnih njihovih, počeće među sobom zagovarati se, kako bi kršćanski mogli živiti i Bogu ugodi biti odvrgavši smrde duš svojih; jer človiku nišće neina draže biti, nego li duše svoje prinevoljne i ponajvi razmišljači, da kako voda ugasa oganj, po taj način almastro ugasa grih. I tako od dobrog skrovišta i blaga sardac njihovih dobro voće prineso i još doneso; jere od dobar i očinstvini svojih i bašćin nadariše crikve od njih istih utemeljene i sagrađene Primorju a to jest S. Mihovil od Lažani na vrhu glavice postavljen u S. Martina u niže vrhu kruga kamjenita postavljenu i utemeljenu s vjonom i pristajanju svojih starijih itd.“

Ovu listinu izpisao i ovjerovao Daniel Terzaghi, splitski bilježnik god. 1685, koji svjedoči:

lude vijesti o posebnom miru, koje se ne prestanju ponavljaju.

Sazonov je zatim govorio o sadanjim odnosima prava neutralcima. Sa neutralnošću, koju je izabrala Rumunjska, entent je zadovoljn, u uvjerenju da će Rumunjska znati, kad kucne čas, ostvariti na rodno ujedinjenje na račun vlastite krvi. Srpske vojne sile, koje su prenesene na Krf nijesu više tako jakе, ali one su sigurni zalog, uskrsnuća Srbije. Tragična sudbina nije poštedila niti Crnogoru. Ida je Bugarska stupila na stranu entente, saveznici možda nebi bilo uspijelo Srbiji pristediti katastrofu, jer suglasna vojnička preduzeća na Balkanu pružaju ujviek izvanrednih poteskoča.

Sazonov nastavlja, da su ga nemir u Persiji prošle jeseni prisilili da pojača tamošnje ruske kontingente. Od tada samo se vidno poboljšale prilike. Sudjelovanje Japana u ratu neizmjerno je dragocjeno osobito za Rusiju. Sazonov je zavrišio izrazujući nadu da će jakost odusevljenja i domovinske ljubavi ostati netaknuta, jer je ova jakost jamstvo naše pobjede.

PETROGRAD, 24. kb. U Dumi naglasio je ministar predsjednik Sturm i nepokolebiti odluku vlasti, da nastavi rat u tijesnoj solidarnosti sa saveznicima do konačne pobjede.

Sidlovsy, dao je uime naprednog bloka, izjavu, u kojoj naglašuje, da svaka misao o privremenom miru, na temelju nesigurnog kompromisa, mora biti odbijena. Dalje naglašuje da je kao prvi uvjet uspješne organizacije zemlje, potrebita sposobna i potuzdajem zemlje jaka vlada, koja je pripravna da radi u sporazumu sa narodnim zastupstvom.

Ministar rata Polivanov naglašuje, da su sve ruske vojske sada obilato snabdjevane i da su pune povjerenja i pouzdanja u pobjedu.

Fournier ima opće vrhovno zapovjedništvo u Sredozemnom Moru, a da vojvoda od Abruzza zapovijeda u Jadranskom Moru i u priključnim vodama. Balfour je nadodao, da je djelo savezničkih flota najbolje osvijetljeno vrlo uspješnim transportom velikih vojnih sila u Solun i Valonu, te vrlo uspješnim ispruženjem Dardanela i transportom srpske vojske iz Arbanije.

Kralj Nikola zarobljenik Francuske.

"Kölnische Zeitung" javlja sa švicarske granice 22. februara: Francuska cenzura od neko doba budnini okom pazi, da novine niti jednom riječi ne spomenu kralja Nikolu ni njegovu obitelj. Kraljev je obitelji bio zabranjen, da prima izvestitelje novina i uopće oj je oduzet svaki saobraćaj izvanjskim svjetom. I kralj Nikola i njegova obitelj žive u jednoj vili koju Lyonu pod državnim nadzorom, te samo mogu opći s onim osobama, kojima to dozvoli vlasti povjerenik, koji je kralju dodijeljen.

Bez pretjerivanja se može reći, da je kralj Nikola zasada zarobljenik francuske republike, a njegov prekršaj sastoji u tome, što je osumnjičen, da želi s neprijateljima pregovarati o miru. Budući ga drže kadrin, da bi mogao ponovno napraviti taj prekršaj, to se smatra zarobljenikom. Glasa se, da takogje i njegov prvi ministar dijeli s njim istu sudbinu.

Dnevnik ratnih događaja.

Decembra 1915.

(Nastavak vidi br. 16).

26. decembra: U močvarnom području Polessja odbijene su jake neprijateljske izvidnice. — Prama južnom dijelu visoravn Doberdona kusali su se Talijani približiti, ali su bili suzbici. — U okoli Dwinske provele su njemačke patrole uspješne potvrate. Bile su odbijene jače ruske izvidnice sjevero-zapadno od Czartoryska kod Berestanija. — Kralj Petar ide iz Valone u Italiju a Pašić iz Skadra na Cetinje. — Grčka je vlasti opitala talijansku, što kani poduzeti što kani poduzeti u Valoni. — Grčka je prosvjedovala, sto su Bugari prešli granicu — Središnje vlasti su zajamčile Grčko, da će joj se ne-umanjena povratiti područja, koja budu za posjede. — Gunaris se je izjavio o grčkoj neutralnosti zastupniku "Daily Chroniclea". Različita su mnenja u grčkom kabinetu. — Lloyd Georges govorio je pred radnicima za munciju, kako Njemačka tobož stavlja pogibeljne uslove mira. Na francuskom socijalističkom Kongresu izvjestio je Corapere-Morel o pitanju mira. Bourdon je reklamirao pravo, da se sniju države s njemačkim socijalnim demokratima. — U Perziji se je promjenila vlast.

27. decembra: Nesto su živahnici bojevi u Vojezima sjeverno od Senheimia, u Champagni i u okolišu sjeverno od Alberta — Ruski car ide na frontu. — Na tirolojkoj južnoj fronti živo radi talijansko topništvo. Jedna bitka na istočnim visovima doline Eča južno od Rovereta stoji neprijatelja 200 mrtvih i ranjenih. — Skršla se je francuska navala u njemačkoj vatri na Hirzsteini. — Engleska je vlast proglašila ratno stanje nad čitavim Egipatom. — Torspedovana u francusku luku "Ville de la Gironde" 1938 tona u istočnom Sredozemnom Moru. — Otvoren je bugarsko-srpski obrambeni.

28. decembra: Na besarabijskoj fronti i na Dunaju odbijene su optovane navale jakih ruskih sila, koje su bile pripravljene žestokom topničkom paljicom. Vrlo su veliki gubitci neprijatelja. — Crnogorci se povlače natrag s Godjeva u Bijoku — Na tirolojkoj južnoj i jugoistočnoj fronti traju topnički bojevi. — U Francuskoj su živahnici topnički bojevi i bojevi ručnim granatama i minama. — Potopljeni su britski parobrodi „Yeddo“, „Cottingham“ i „Hadley“ i belgijski „Ministre Bernaert“. — Iz Francuske su odvedene indijske čete. — U Italiji se poziva pod pukšnu novi poziv. — Engleski kabinet vijeće o obrambenom pitanju.

29. decembra: Na besarabijskoj granici slo-mile su se optovane ruske navale pred našim za-

kurijski splitske i u Vatikanu, kao što i doba župe počinjena 1604 pod Markom Antonijem de Dominis. Prvotni prijepis povelje, koju posjeduje župski ured K. Kambelovca, izregen je na pergameni in folio 6656.

Osim obitelji Cambij spomena je vrijedna stara plemečka obitelj Lovretić de Grisogono, koji su takođe imali svoj kašto sa posjedom između Gomilice i Kambelovca.

Od ove obitelji su se istakle: Elena de Grisogono (god. 1464), koja novcem pomaže jednu križarsku vojnu, a Pio II, za zahvalnost doznačuje joj jednu čest.

Sestra Laurencija de Grisogono, glavarica samostana sv. Marije di Taurello, izabrana dne 9. srpnja 1608.

Augustina de Grisogono (1633).

Sestra Rainerija de Grisogono, glavarica sv. Marije di Taurello (19. veljače 1641).

Sestra Nicoletta de Grisogono, koja bijaše glavarica samostana sv. Marije za 8 god. (27. siječnja 1645).

Dan danas takogje mnogobrojna i časna obitelj uživa u elike simpatije i ljubavi Kasteljanu.

Da ašnjem selo Kambelovac imao do 1200 duša sa 150 kuća. Stara crkva, koja je bila sagrađena god. 1577 porušena je a sagrađena nova, lijepa od bijelog kamena iz Segeta. Unutra je bojad sana i ukrašena s nekoliko uspijelih svetih slika od domaćih umjetnika. Selo ima u vlastitoj zgradi i školu na zdravju mjestu, na suncu pri moru.

Spada pod općinu K. Lukšić, tu je i zadnjina pošta i brzojav. Površa sela željeznica se ustavlja samo jedan čas, a ne ima postaje od koje bi bila prešna potreba, da čeljed čekajući na strada od studeni i nevremena. To isto vrijedi i za Lukšić. Trebalо bi, da željeznica uprava bar iz humanitarnosti uvaži ovu opravdanu potrebu. Selo ima lijepu obalu uz more: t. zv. "Bree", gdje osobito starci uživaju ljeti pod bladom gustih stabala, a zimi se ugodno sunčaju. Tu je omiljeno igralište i za djecu, a i za sastanak u svečanim danima kućnih starješina, koji pripadaju Bratočviličini crkvenoj i vode glavnu riječ u svim poslima mjestu, pa i crkvenim. Kod kuće Camić je ubav perivoj, okružen mirisnim javorom i svakovrsnim cvijećem.

Za razvitak sela mnogo se zauzimao učeni M. p. župnik Don Pavao Britvić-Batinia.

(Slijedi).

prekama uz velike gubitke po Ruse. — Na tirolskoj fronti traje živahnica djelatnost Talijana. Izjavila im se je jedna navala na gori Carbonile i noćni potvhati u okolišu Col di Lane. Francuzi su dva put udarili na Hartmannsweilerkopfu. Još se vodi borba za pojedine jarke, a inače su svakud suzbici. — Kod Kukel-Amare žestoko su udarili Turci. — Kod Sv. Ivana Međimurskog potopljena je crnogorska jedrenjača. — U kabinetnskom vijeću najavljuje Asquith osnovu o uvedenju vojne dužnosti. — Predsjednik indijskog narodnog kongresa Sir Sathendra zahtjeva za Indiju samovladu. — Pukovnik House, posebni poslanik Wilsonov, putuje u Evropu — Mackensen je došao u Sofiju.

30. decembra: Skršli su se uz najteže gubitki po Ruse žestoki napadi na našu besarabijsku frontu i na srednju Strypu. Na lkvi i na Putiškovu su mjestimice topnički bojevi. Na potoku Korminu i na Styru odbijeno je više ruskih navalja. — Na tirolskoj fronti osuđeni su talijanski pokušaji navale kod Torbole i protiv gore Carbinove. — Sjevero-zapadno od Lellea izjavilo se je jedan engleski napad. Na Hartmannsweilerkopfu osvojili su Nijemeči još jedne jarke, što su ih držali Francuzi. — Jedna c. i kr. flotila od pet razarača i krstaša "Helgoland" uništila je francusku podmornicu "Monge" i jedan parobrod i jedrenjaču u luci Draču. Tu su nastradali od mina naši razarači "Lika" i "Triglav". — Francuzi su zaposjeli grčki otok Casteloro. — Rusi paljicom s lagu udarali opet na Varnu. — Austro-Ugarska odgovorila na američku notu o Anconii.

DAMLATINSKE VIJESTI

Odlikanja Crvenoga Krsta.

Njegova c. i k. Visost prejasni gospodin Nadvojvoda Franjo Salvator, kao zamjenik pokrovitelja Crvenog Krsta u Monarhiji, udostavlja se, u krugu ratnosti povjerenom mu od Njegova c. i k. Apostolskog Veličanstva, najvišom odlikovanju od 15. oktobra p. g. da učijeli brončanu počasnu kolajnu Crvenoga Krsta, kao promicateljima, ljekarniku Karlu Anoviću u Bragu i bilježniku dr. Ivanu De-mattei u Herceg-novome.

U političkoj službi.

Ministar unutrašnjih posala udjelio je — kako smo većjavili — namjesništvenom tajniku, upravitelju kotarskog poglavstva u Metkoviću, Stjepanu Kraparu, mjesto c. k. kotarskog poglavara; namjesništvenom tajniku ad personam, upravitelju kotarskog poglavstava u Benkovcu Teodoru Šporu, stupa na mjesto c. k. namjesništvenog tajnika, sistemizirano u političkoj upravi u Dalmaciji.

Učiteljski sastanci.

Pišu nam iz Zadra:

Nastojanjem presv. gosp. dvorskoga savjetnika, pokrajnog nadzornika dr. A. Primožića pokrenuli su se u Zadru sastanci svih učiteljica i učitelja pučkih škola i zabavišta, zavoda Sv. Dimitrija, škole Sv. Marije i profesora c. k. preparandija, da bi se po nekoliko puta na mjesec razgovarali o najvažnijim pitanjima o uzgoju djece, koja pohagaju pučke škole.

Prvi sastanak bio je 12. veljače o. g. u hrvatskoj puč. školi, gdje je pokrajinski nadzornik obravalo sastanku, a u drugim pučkim školama u Zadru i Šibeniku, a u Splitu i Dubrovniku.

Način na koji se sastanci održavaju u Zadru je sljedeći: slobodno da nije, bez knjige, bez obveznika, slobodno da nisu, bez knjige, bez obveznika, da se u sastanku ne mijenja, a da će on svaku pametnu prihvati i nastojati, da se zgodni prijedlozi ostvare za dobro i čudorenopopravak djece u Zadru.

Već na prvome sastanku poticajem gosp. pokrajnog nadzornika pretresalo se je pitanje o zapuštenosti zadarske djece i kako bi joj se moglo stići na kraj. Zanimanjem su se pratili govor gosp. Kolencu, upravitelju puč. škole s talij. nastavnim jezikom i gosp. Urschützu, privrem. uprav. hrvatske pučke škole. Kako je to pitanje važno, to će se o njemu nastaviti u budućem sastanku 26. o. m. — Poslovnačima sastanaka izbrani su: gospoginja Verduš, uprav. žen. puč. škole, Koleč, upravitelj muš. tal. pučke škole i profesor preparandija Dr. M. Perković.

Dobro bi bilo, da se i ostali nastavnici pučkih škola po dalmatinskim gradovima ugledaju u svoje kolege u Zadru, pale da započnu što prije ovakvim tonikom potrebitim sastancima.

Počasna kolajna za 40 godina vjerne službe.

Prof. kod c. k. preparandija u Dubrovniku, Vid Vuletić Vukasović na 16. oktobra pr. godine dovršio je 40 godina vojne službe. Nj. Pr. gosp. Namjesnik nasao je da mu udjeli, s obzirom na uspješnu i vjernu radinost, koju je za punih četrdeset godina pokazao kao uzgojitelj mladeži, počasnu kolajnu za 40 godina vjerne službe, utemeljenu prigodom pedeset godišnjice vladanja Njegova c. i k. Apostolskog Veličanstva vlastoručnim pismom 18. augusta 1898.

Primarno iz Zadra, 23. veljače:

Ima vec pet godina da je uzorna peradarna g. Koludrović objektom gospodarske pouke i stručnih predavanja. Tako su i na 14. o. m. posjetili peradarnu (danas već i pčelinjak i gojilište sanskih koza) glaci I. razreda preprendantije pod vodstvom nastavnika gosp. T. Dujmovića. Gosp. Koludrović pokazao im je odjele raznih rasa, a g. Dujmović tumačio je odliku i prednosti raznih pasmina. Zatim pokazao im je sprave raznih sustava za leženje pilića i predočnjih upotrebu. Pregledavši staju sanskih koza, prešao se je pčelinjaku. Gosp. Koludrović rastvorio je jedno Richterovo ulje, da je ga u pojedinostima pokazao gjacima, a sam prikaz pratio je g. Dujmović tumačenjem. Važno je istaknuti, da g. Koludrović namjerava urediti rasplodnu postaju sanskih koza (danas već im preko tuceta vrlo lijepih koza), a to na istom imanju, dakle u neposrednoj blizini grada. Ova pitomna i mirna životinja, koja pase kai i ove, a nije jogunasta kao saska koza, daje od 3 do 5 litara mlijeka, oko 2-4 kožiljica, a zadovoljava se običnom hranom. Svišto je istaknuto, da je baš dasas, kad je oskudica inljeka, ova koza veoma korisna, a može je lako svak koži i hrani. Vrijednost njena vidi se i po tome, što joj je dasas visoka cijena i potraživanje je veliko. Cijene su na juriši sve neprijateljske pozicije do bokova Louvemonta. Krvavi gubici neprijatelja bili su opet izvanredno teški; naši ostadoči snašljivi. Još je zarobljeno preko 7000, te je broj zarobljenika poskočio na preko 10.000. O plijenu ratnog materijala još se ne mogu navesti nikakvi podaci.

Djaci u uzornoj peradarni.

Način na koji se sastanci održavaju u Zadru, 23. veljače:

Ima vec pet godina da je uzorna peradarna g. Koludrović, preprijevamo c. k. Namjesništvo, Zadarsko Odbor i Gospodarskom Vijeću, da poduprnu ovu akciju, naročito u ova teška vremena. Istaknuti je još, da i pored tolikih ranjih predavanja, da je i ovih dana držao g. obilazni učitelji gospodarstva S. Jurčić jedno predavanje za poljodjelce i tom prilikom istaknuo važnost sanskih koza.

za krmiljenje. Megju takovim srestvima, kojima se može nadoknadi obična krmna, po svojim je svojstvima osobito vrijedna lozovina: imu je u nas dosta, pak se može nabaviti bez velika troška; treba je dobro shodno prirediti za krmu, ali se ni zato ne može velika truda ni troška.

U jednogodišnjem izboru prutu vlaknu su i srčka punih hranjivih tvari, koje lože mahom troši, kad u proljeće potjeru; te ako se pruće, koje se kupi za rezanje usitni i smrvi na način, da se u njemu raskine vlakno može se vrlo dobro upotrijebiti kao knadna za livadno sjenje; ako je dobro zagotovljeno, biva usitnjeno i raskinuto, životinje ga vrlo rade jedu, pak im se za nevolju može dati i bez druge običajne krmne. Kao dnevni obrok za glavu krupnog blaga srednje žive težine preprijevamo se 15 kg. smrvene lozovine. Megutin je bolje da se za dnevni obrok uzmne oko 10 kg. a i manje, pak da se životinje pored toga hrane sjenom, repom ili drugom običajnom krmom, jer bolje da se krmu samo dijelom nadoknaguje smrvenom lozovinom.

Zivo se preporučuje, da se pripremaju materijal po dloži ansaži, biva da se složi na vrste i dobro nači, pak kvasi slanom vodom (1/2 kg. soli na 100 kg. loze). Ne može li se lozovina pošto se vinograd obrez, odmah prirediti za krmu, treba je u hladu složiti na veće hrpe, pak dobro nogama zbiti; tako se lozovina drži sve do proljeća, jedva se osuši. Za pripremanje lozovine za krmu služe posebni strojevi (Rehholzzerfaermashinen), koje pravi tvrdka Rudolf Sack, Beč II/8, Kronprinz-Rudolfstrasse 36. G. je ministarstvo poljodjeljstva još 1908 upozorio na važnost upotrebe lozovine za krmiljenje, pak je stavlja na raspolaženje veći broj gorespmenih strojeva, koji rade bilo na ruku, bilo na vito ili na motor. Stoga i u većini dalmatinskih kotara ima po jedan takav stroj, u nekim kotarima ima ih i po 2-3 strojeva.

Zivo se preporučuje, da se pripremaju materijal po dloži ansaži, biva da se složi na vrste i dobro nači, pak kvasi slanom vodom (1/2 kg. soli na 100 kg. loze). Ne može li se lozovina pošto se vinograd obrez, odmah prirediti za krmu, treba je u hladu složiti na veće hrpe, pak dobro nogama zbiti; tako se lozovina drži sve do proljeća, jedva se osuši. Za pripremanje lozovine za krmu služe posebni strojevi (Rehholzzerfaermashinen), koje pravi tvrdka Rudolf Sack, Beč II/8, Kronprinz-Rudolfstrasse 36. G. je ministarstvo poljodjeljstva još 1908 upozorio na važnost upotrebe lozovine za krmiljenje, pak je stavlja na raspolaženje veći broj gorespmenih strojeva, koji rade bilo na ruku, bilo na vito ili na motor. Stoga i u većini dalmatinskih kotara ima po jedan takav stroj, u nekim kotarima ima ih i po 2-3 strojeva.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Prijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 13 do 19 februara 1916.

Bolest	Pol. kotar	Općina	Broj	
oboljelih</th				

maciji.
esi u sedmici
1916.

Istočno bojište.

Na balkanskom bojištu nema se šta javiti, osim uspješnih borba prednjih straža.

Balkansko bojište.

Prilike se nijesu izmjenile.

Vrhovna uprava vojske.

Turska u ratu.

IZVJEŠTAJI TURSKOG GLAVNOG STANA.

CARIGRAD, 25. Glavni stanjavlja:

Na dardanskog fronta.

Na 23 februara neprijateljska oklopnača i dvije neprijateljske krstarice, zakriljene letjelicami, ispalile nekoliko metaka u područje Kilia Pala Mutluk bez uspjeha. Jedan je naš idroplan zagnao u bijeg neprijateljsku letjelicu. Druga neprijateljska oklopnača i neprijateljska krstrica ispalila je naprazno nekoliko hitaca na Seddil Bahr i na Tekke Burnu; zatim se povuklo.

Iz ostalih fronta nema nikakve vesti o znatnim promjenama.

CARIGRAD, 26. Turski glavni stan:

Sa raznih frontova nijesu prispjele nikakve vesti, u kojima se javlja koja zatnata promjena.

A-u konsul iz Soluna stigao u Ženevu.

ŽENEVA, 25. Austro-ugarski generalni konsul u Solunu Kwiatkowski stigao je amo s osobljem konsulata.

Essad pobegao u Italiju.

BRINDISI, 25. Na talijanskoj protu-torpediljaci stigao je ovđe Essad.

Pašić u Atini.

ATINA 26. Stigao je amo srpski ministar predsjednik Pašić.

Italija i njemačke lagje.

LONDON, 25. U Donjoj Kući ministar za trgovinu saopćio je, da je talijanska Vlada uzela 30 naših topova.

U suspjehom je skih ratnih brodova dogagajao. U ovi jedanaest luka, a zaplovakama, a zaplijenit.

Njemačka krstarica „Möwe“.

TENARIFFA, 26. Reuterova agencija javlja: Kapetan lagje, koju su potopili Nijemci, izjavio je u razgovoru, da je tako zvani „Möwe“ brod od 2000 do 2500 tona, koji ima šest topova od 17-5 cm., dvije cijevi za bacanje torpeda i mnoge mine, i da se posada sastoji od 200 do 250 ljudi, pod zapovjedništvom grofa Dohna.

Bugarski kralj u Koburgu.

KOBURG, 25. Bugarski je kralj sa sinovima stigao amo iz Beča, dočekan od vojvode Sachsen-Koburg-Gotha.

U Engleskoj Gornjoj Kući.

LONDON, 25. U sjednici Gornje Kuće, 22. februara, Lord Beresford reče: „Rat vodi kabinet sastavljen od 22 diletanta“.

Lord Ladbroke izjavlja: Jedini način da očuvamo evropski kontinent od neizmjerne nevolje, jest da se rat svrši.

Žrtve zračnog napada na englesku obalu 31. siječnja.

LONDON, 26. (Službeno). Kako je sada končano ustanovljeno, uslijed zračnog napada 31 siječnja pade, koje mrtvih, koje ranjenih, 164 osoba. Neprijatelj je bacio 323 bombe.

Rumunjska kraljica oboljela.

BUKUREŠTA, 26. Kraljica Jelisava se razbola u domu, sa lagom lokalizacijom u plućima. Opće je stanje povoljno.

Potres u Aziji.

AMSTERDAM, 26. Listovi javljaju iz Batavije, da se je u Tapanuli i Assahanu osjetio jaki potres. Gubici u ljudima nijesu još poznati.

RAZLIČITE VIJESTI

List državnih zakona.

Izdan je i razaslan 25. septembra 1915. u hrvatskom jeziku CXXXIII. komad lista državnih zakona

U Arbaniji.

Mjesta koja su naše čete zaposjele.

LJEŠ I SINGJIN.

U pobjedonosnom prodiranju u Arbaniji zapojele su naše čete takogjer Lješ, koji je od Dubrovnika i Valone po pricti jednako daleko, te važnu jadransku luku Singjin (Sv. Ivan Međuanski), odakle su Crnogorce za vrijeme ovog svjetskog rata dobivali oružje, provirati i ratne potreboće svake vrsti.

Lješ leži na Drinu i vlada nad cijelim donjim tokom ove rijeke. Tu je umro arbanaški knez Skenderbeg, kojemu je u čast austrijski učenjak Ignat Dörfler nazvao novu vrstu ljubice, koju je malo prije rata našao „viola Skenderbegi“. Skenderbeg je u Lješu sa uvjek zaklopio svoje oči na 17. januara 1467. u starosti od 63 godine. Lješ je za povijest Arbanije vrlo znamenit. Rijeka Drin plovna je za barke i plovila do 30 do 40 tona, te Lješ dobiva u mirno doba svoje potreboće iz Skadra vodenim putem. Kraj iz Lješa blaga je i slikovita gorovita zemlja, gdje obitavaju Miriditi. Nedjeljom običavaju silaziti u Lješ, i prodavaju marvu, kože i vunu, kudjeju i vosak i međejde, lisiće i zeće kože. Mirditi ili Miriditi igrali su pod svojim knezom Prenk Bib Dodom u bojevinama godine 1876-1877 glavnu ulogu.

Lješ je po svom položaju vrlo slikovit grad. Ogranci gorja udaraju ovđe u prostranu mili i plodnu dolinu, po kojoj su polegla mnoga sela. Blizu rijeke Drine strši poravnjena glavica, na kojoj je gradili kula lješka. Oko brda, gdje je kula, polegao je grad Lješ s kucama u četiri odjeljene četvrti. To je čitavski grad, pažur, stari grad i novi grad, a najviše džamija daje položaju grada to, da grad pruža sasme

za kraljevine i zemlje zastupane u carevinskom vijeću, u kojem je:

pod br. 278. Carsku naredbu o pristojbinama od besplatnih prijenosa imovine. — 279. Carska naredba o sudskim pristojbinama. — 280. Carska naredba o pristojbinama od ugovri o osiguranju, doživotnim rentama i opskrbama.

Izdan je i razaslan 30. decembra 1915 CLXXXVI. komad u kojem je:

pod br. 398. Obzvana, da se djelomične zadužnice prioritetsnoga zajma električne lokalne željeznicu Beč-zemaljsku granicu kraj Hainburga u iznosu od 10.700.000 kr. mogu upotrebljavati za plodonosno ulaganje zakladnih, pupilarnih i sličnih glavnica. — 399. Carska naredba, kojom se novano produžuje trajanje funkcije onih pravih članova trgovackih i obrtničkih komora, kojima je mandat trajao do 31. decembra 1914. — 400. Naredba o rokovima za pobijanje pravnih djela dužnika u Galici u Bukovini. — 401. Naredba o otpremi metalnih predmeta.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

I bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 25. Si comunica ufficialmente:

— 25 febbraio 1916.

Teatro della guerra russo.

Qua e là combattimenti di artiglieria.

Teatro della guerra italiano.

Nessun avvenimento particolare.

Teatro della guerra sud-est.

Le nostre truppe in Albania hanno ricacciato ieri gli Italiani, battuti il giorno innanzi ad est e sud-est di Durazzo, mediante un aspro inseguimento sulla lingua di terra ad ovest dello stagno di Durazzo. Le opere portuali di Durazzo giacciono sotto il fuoco della nostra artiglieria. L'imbarco delle truppe ed del materiale di guerra viene molestato con pieno successo. La comparsa di alcune navi da guerra italiane non ebbe alcun influenza sul corso degli avvenimenti. Noi abbiamo fatto prigionieri in questi combattimenti, fin ad ora, undici ufficiali italiani e oltre 700 soldati; abbiam catturato 5 cannoni ed una mitragliatrice.

Il sostituto capo dello stato maggiore generale von Höfer tenente maresciallo.

I bollettini del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 25. Il Wolff Bureau comunica:

Grande quartiere generale, 25 febbraio.

Teatro della guerra occidentale.

Sulla riva destra della Mosa vennero anche ieri sfruttati in diverse direzioni i successi già comunicati. Vennero presi i villaggi e le masserizie fortificate di Champ Neuville sulla Mosa, Cotelettes, Marmont, Beaumont, Chaubrettes ed Ornes. Oltre a ciò furono prese d'assalto tutte le posizioni nemiche fino al dorso del Louvemont. Le perdite sanguinose del nemico furono di bel nuovo straordinariamente gravi. Le nostre rimasero sopportabili. Il numero dei prigionieri, aumentato di piu di 7000, è salito ad oltre 10.000. Quanto al bottino di materiale, non si possono ancora recare dati alcuni.

Teatro della guerra orientale e balcanico.

Nessun avvenimento di particolare importanza.

La suprema direzione dell'esercito.

Bollettino del quartiere generale turco.

COSTANTINOPOLI, 25. Il quartiere generale comunica:

Fronte dei Dardanelli.

Il giorno 23 febbraio, una corazzata e due incrociatori nemici, appoggiati da velivoli spararono senza effetto alcuni colpi contro la regione di Kilia-Pala-Mutluk. Uno dei nostri idroplani misce in fuga un velivolo nemico. Un'altra nave corazzata nemica ed un incrociatore nemico spararono parimenti senza effetto alcuni colpi contro Seddil-Bahr e Tekke-Burnu quindi si ritirarono.

Dagli altri fronti nessuna notizia di essenziali mutamenti.

različiti pogled već prama tome, kako mu se približuje: s jugu, sjeveru ili istoku. Stari grad je hrpa propalih baraka, koje se stiskaju oko uskih, prljavih ulica. Stoga trgovci i sve, što je tamo nešto, stanuju u novom gradu, koji će imati oko 300 kuća.

Sve su ove kuće jedna drugoj jednake. Na jedan su boj, oko njih je visok zid i prilično su ciste. Mnoge kuće imaju bašće, avlje i bunare. Kuće u ovom gradu, okružene mnogim vojkama, čine ugodniji utisak, nego većina arbanaških naseobina. Već je stanovnika su musimani. Ima ih oko 2500. Grad je sad ruševina i nema vojničke vrijednosti. Neko je bila na ovome humku stara tvrđava Akrolisos. Vrlo su vještački sazidani zidovi tvrđe, od kojih se vanjski dijelovi još dobro sačuvali. Na jednom luku zida, jedinom, što je preostao od stare palače, vide se tri mramorna štitna, od tih jedan prikazuje grb Skenderbegov, a drugi mletačkog lava. Lješ je mogao imati 3000 stanovnika prije rata. Leži po prilici četiri kilometra od obale, na podnožju arbanaške gorke zemlje. Lješ su osnovali Grci kao koloniju pod imenom Lissos. Onda su ga uzeli u posjed Rimljani i zvali Lissus. Tada je grad ležao odmah na moru, od kog su ga odijelile tečajem stoljeća naplavne Drije. U Lješu je rezidenčna katolička biskupska.

Singjin (Sv. Ivan Međuanski) leži u sjevernom dijelu međuanskog polja, koji je širok oko 30, a dug 14 kilometra, na malom poluotoku. Dobro je zaštićeno pristaniste prama sjeveru i jugoistoku. Tu se roba istovaruje za Skadar, Lješ i sva sjeverna Arbanija, pa se u luka zadnjih godina dobro podigla. Okružuju ga brda, za koja su dali Talijani topove, ali su ih valjda sad odvukli, ako su dospreli.

TIRANA.

Grad Tirana, što su ga dne 9. o. mj. zaposjele naše čete, jedan je od najljepših gradova gornje

Ranjeni i poginuli dalmatin-ski vojnici.

Iz popisa gubitaka br. 320 od 22/11 1915.

Poginuli vojnici dom. pješ. reg. br. 37.

Arbunić Frano, pješak 10. kump., rojen u Pučiću, 1890, pog. (18/10 1915).

Bonačić Sargo Frano, Lst. pješak 12. kump., rojen u Milici, 1895, pog. (11-20/10 1915).

Gajović Ante, Lst. pješak 2. kump., rojen u Opuzenu, 1895, pog. (19/10 1915) — Grmolje Pavo, pješak 1. kump., rojen u Čavatu, 1893, pog. (19-20/10 1915).

Kličan Mate, nakn. pričuvnik 2. kump., rojen u Čavatu, 1885, pog. (19/10 1915).

Lepeš Pero, Lst. pješak 11. kump., rojen u Stonu, 1880, pog. (18/10 1915).

Popović Obrad, nakn. pričuv. 5. kump., rojen u Bijeli, 1888, pog. (18/10 1915).

Radonić Zuta, pričuv. vodnik 4. kump., rojen u Čavatu, 1889, pog. (19/10 1915).

Sebarović Marko, Lst. pješak 1. kump., rojen u Blatu, 1894, pog. (18/10 1915).

Trntanić Duje Jurjev, pješak 10. kump., rojen u Selcama, 1885, pog. (21/10 1915).

Topić Josip Ivanov, pješak 17. kump., rojen u Spljetu, 1893 — Trivunović Konstantin, pješ. 3. kump., rojen u Kninu, 1895.

Vrčan Ante Markov, pješak 17. kump., rojen u Makarskoj, 1894.

Zarobljeni vojnici domobr. pješadijske pukov. br. 23, koji se nalaze u Alesandriji u Italiji.

Bosnić Stjepan, Lst. pješak 1. nakn. kump., rojen u Kninu, 1892 — Božić Marko, Lst. pješak 1. nskn. kump., rojen u Ninu, 1883 — Dunat-Pejkota Sime Božin, Lst. pješak 1. nakn. kump., rojen u Lukoranu, 1879.

Inić Zivko Gjurin, Lst. pješak 1. nakn. kump., rojen u Benkovcu, Zapužane, 1894.

Jelić Petar, Lst. pješak 2. nakn. kump., rojen u Kninu, 1886.

Marić Ante, Lst. pješak 1. nakn. kump., rojen u Vukšiću, 1878.

Ilije, Sindik Ilija pok. Stipana, Zdilan Joka ud. Marka, Mara žena Nikole, Odavić Gjuro pok. Nikole, Stoja-nac Gjuro, Odavić Stojan pok. Riste, Rajo Anica ud. Nikole, Marta žena Joka, Pijanović Jovo pok. Luke, Dodig Mate pok. Josipa, Jonjić Ivan pok. Simuna, Pijanović Ruža pok. Tadora, Blažić Ante pok. Jure, Biošić Luka pok. Marka, Ninković Ana žena Mije, Zuvor Ante pok. Nikole, Lončar Mate pok. Jure, Lu-cie Karlo Ruža žena Marjan, Milas Mate pok. Jozef Petković, Jonjić Iva žena Luke, Anica žena Vicka, Ivan pok. Stipana, Anica Luke, Mate pok. Luke, Mara žena Mate, Anica žena Stipe, Iva žena Stipe, Ante p. Simuna, Ajduk Mara žena Ivana, Jakov pok. Jure, Pijanović Spirko Špirin, Ana žena Jakova, Gučiža ž. Stipe, Perić Šimun pok. Ante, Iva žena Joke, Ruža ž. Stipe, Mara žena Grge, Jorka žena Ivana, Luka pok. Mate, Ana žena Marjana, Mara žena Mate, Luka pok. Ivana, Mara žena Petra, Matija ud. pok. Marjana, Nin-ković Mijo pok. Jakova, Jonjić Antica žena Mate, Vu-ković Iva žena Simuna, Žužul Mijo pok. Mate, Matija žena Stipe, Žužul Iva ž. Ivana, Marko pok. Stipana, Matija žena Ante, Jakov pok. Ivana, Jozef Marijan, Je-lka žena Ante, Mate pok. Mate, Ana Antina, Karin Jure pok. Frane, Vuković Mara žena Marjana, Karin Mara žena Ante, Mara žena Joke, Vuković Mara žena Ante, Ara žena Mate, Jakov pok. Mate, Jukić Ivan Ante, Mate Ranović, Kristić Štipan pok. Ivana.

po para 80: Žužul Ante Ivanov, Matić Božo p. Ivana, Karin Antica ud. pok. Josipa — Gudelj Ruzica žena Mate para 70 — po para 60: Radović Mijo pok. Ilije, Rajo Ile pok. Jakova, Lončar Mara žena Ivana, Žužul Stipe pok. Jure, Karin Petar pok. Ivana, Vuko-vić Ana žena Joke — po para 50: Radović Boško p. Riste, Odavić Anica žena Laza, Milos Mijo pok. Bože,

Vuković Mara čer Ankina, Mara žena Petra — po p. 40: Milos Matija žena Petra, Kordić Anga Ilijina, Lončar Gjuro pok. Tadora, Šimo pok. Tadora, Blažić Mijo pok. Jure, Znaor Mara žena Stipe, Jonjić Matija žena Ivana, Petar pok. Mate, Žužul Mara žena Ilije, Vuković Mara žena Ivana, Mara žena Mate, Karin Iva žena Luke, Ana Ivanova — Terzija Ilija pok. Vase para 30.

Hvar, uprava pučke i gragjanske škole, sakupljeno po učenicima kr. 108:90.

Opužen, uprava muške pučke škole, sakupljeno od nadučitelja Kuzmanića i učiteljice Baule kr. 194, doprinješe:

po kr. 20: Sarić Ivo, opć. nač., Janči Lovrenčić c. k. kadet, Kuchar Miloslav, inž. — po kr. 10: In-chiostri Rudolf, c. k. leutnant, Klicov D. Jovan, Schwarz, kapral — po kr. 5: Benda Oskar, c. k. major, Würdinger Franz c. k. kadet — po kr. 4: Siljeg Mate, Kuzmanić Pavao naduč, Vuletić Stevan, Vuletić Nikolaj, Petković Čiril, brača Lozina — Salacan Ante kr. 3 — po kr. 2: Mataga Toma, Mataga Ivka Stipanova, Mataga Mate pok. Luke, Franjević Josip, Ivanković Marijan, Jurčić Nikolka, Čović Ana Radina, Čović Ivan pok. Lovre, Manojlović Svetozar, Mataga Luka, Dr. Landler vojnički lječnik, Dr. Milko Ferenc, Obering, Banle Katica učit. Čugelj don. Mate, Tam-burović don. Ivan, Dropulić Luka, Nikolić Kata Antina, Gučić Ivo, Grossi Niko, Matić Ivu, Jakišić Niko, Vitočić Toma pošt. čin, Franjević Rade, Rado Janko, Rado Ante — po kr. 1: Ključić Andrija, Matiga Matija Antina, Matiga Mandi pok. Stipe, Pera pok. Peter, Stana pok. Luke, Maček Andrija, Bješić Filip, Rešetina Nikola, Zonjić Ivan, Tulovac Ante, Bješić Ivan pok. Jure, Ključić Miho, Milić Andrija, Dropu-

lić Simun — po para 50: Mataga Stana, Salacan Pavao.

Stankovec (opć. Benkovac), sakupljeno kr. 242, oj kojih polovicu za božićne darove a polovica za sirote poginulih vojnika, dopr nješe:

Samac fra Jure župnik kr. 20 — seoska blagajna kr. 15 — po kr. 10: Crkvinarstvo žup. crkve Stankovec, crkvinarstvo sv. Kate u Budaku, crkvinarstvo Gospe od Karmina Putičanje, Miletić Marko pošt. čin. — Fabbro Diaconije, Benkovac kr. 4 — po kr. 2: Miletić Cvita Križanovica, Miletić Bare pok. Stipana, Mate pok. Ivana, Božica ud. pok. Simuna, Maria Stevanova, Nikola pok. Sime, Križan pok. Jadrle, Ivana Šimina, Ivana Šimina ud. pok. Jakova, Božo pok. Nikole, Božica pok. Ante, Jušta Šimina, Pero Antina, Nikola Blažev, Pelajić Dume, Marić Ivan pok. Jure, Križan p. Ante, Frane pok. Luke, Josip pok. Jadre, Jure pok. Ante, Ilija pok. Jose, Nikola pok. Nikole, Ante pok. Ante, Stana Antina, Savković Marta Jadrina, Klarice Tomica Tomina, Mate pok. Jakišić, Tadija pok. Blaža, Brčić Joko pok. Mijata, Petković Jurka Grgina, Brčić Grgo pok. Josipa, Orlović Ana, Dubravica Ika Jakovljeva, Orlović Jure Nikolin, Deur Dumica Abramova, Miletić Dumica, Antica, Klarice Marija Antina, Josip pok. Mate, Perica Stane Nikolina, Ante pok. Nikole, Jakovica Jakovljeva, Jadre pok. Jadre, Sime pok. Nikole, Dubravica Paško — Dubravica Nikola pok. Grge kr. 1:10.

pok. kr. 1: Pelajić Mate glavar, Klarice Pavao, Bura Ma-ša Lukina, Marić Ivanica Matina, Miletić Ivanica Ilijina, Stana pok. Sime, Mate pok. Mate, Miletić Sime pok. Bariša, Mate Jadrin, Matija Nikolina, Miletić Tomica Blaževa, Miletić Nikola Antin, Dumica Mijatova, Jokan

pok. Jokana, Miletić Božo pok. Križana, Morić Stana Šimina, Nikola, Ante Stipanov, Sime pok. Marka, Marka Antina, Perica Božo pok. Mijata, Morić Petar pok. Ante, Miletić Mate pok. Blaža, Marija Nikolina, Klarice Anica Martinova, Ivan pok. Martina, Perica Pavao p. Blaža, Mate pok. Jadre, Kučić Jakov p. k. Jose, Miletić Božo Martinov, Pelajić Bare pok. Blaž, Dubravica Jure pok. Joke, Križan pok. Ante, Blaž p. Petra, Lovre pok. Sime, Jela pok. Marka, Perica Mijat pok. Tome, Pelajić Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Kulović Jure pok. Nikole, Brčić Ika pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina, Saragjen Ivan, Orlović Martin, Vidošević Ivo Blažev, Vunić Duje, Božo pok. Vida, Ante pok. Vida, Nikola pok. Ivana, Orlović Grgo pok. Petra, Tomi pok. Luke Brčić Šuća Božina, Orlović Simka Matin, Crtka Petrova, Dubravica Maša, Orlović Tome, Križan Jakovljev, Martin pok. Ivana, Pešić Ika Mijatova, Jela Lukina